

Gi og få – Gi og ta

Det er merkelig hvordan livet av og til smiler bredt til deg, og det er merkelig hvordan det kan vise deg sine skyggesider i neste øyeblikk. Du føler at du er den samme, – den samme blandingen av sjenerøs og gjerrig, hjelpsom og egoistisk travel, kunnskapsrik og uvitende.

Det er liksom ikke bare hvor gode planer du har, hvor lur du har vært, eller hvor flink og god..

Noen har lært meg at det handler om «å gi og ta» her i livet. Kanskje var det på engelsk, til og med. Som om det skulle gi den rette balansen og gjøre at livet blir sånn passe hyggelig.

Tull. Det er lite man kan *ta* her i livet. Det er lite man kan kreve og rettmessig bare plukke opp og til seg. Livet kan snu på flekken.

Det handler mer om å gi og så håpe på at man får.

Resignert? Skuffet? Tja, litt annerledes orientert etter en del år med tro på «om jeg bare forsøker litt hardere..»

I legerollen blir «gi og få» tydelig. Som lege har jeg en posisjon, en rolle som automatisk fylles med litt respekt og litt tillit. Men å kreve mer enn «litt» kan jeg ikke.

Det må jeg få, – fra pasienter og fra andre samarbeidspartnere.

Også i større grupper, i teamarbeid, handler det om å gi og få.

Jeg må vise respekt og gi tillit til andre for så å håpe på å få tillit og respekt tilbake.

Lederrollen jeg ofte skal fylle er ikke lenger autoritær. Det er ikke en respekt bygget på frykt som fungerer i vår tid, men en respekt basert på vennligere kvaliteter.

Ledermakten er begrenset. Makten er fordelt. Det vi gir inn til gruppen, får vi kanskje heller ikke tilbake. Det er ikke vi som bestemmer lenger, det gjør gruppen, om enn ansvaret er fordelt i forskjellig grad.

Livet selv derimot kan både gi og ta. Livet selv er noe annet enn det jeg rår over i meg selv. «Livet selv» kan være mye og mektig.

Når vi opplever de tragiske ulykkene, selvmord, plutselig død eller alvorlig sykdom snakker vi ofte om livet selv som noe større. Vi blir små i en større sammenheng. Vår forstand strekker ikke til, våre krefter blir for svake.

Avmakt roper etter de mektige. Hjelperne kommer. Det kan være en av oss som er en hjelper.

Hvis vi da glemmer hva vi har lært om samhandling i egne grupper, hvis vi da glemmer at det handler om å gi og få, er vi ille ute. Da er vi maktutøvere.

Det vi gir av tillit og respekt, og av god hjelp, kan vi så bare håpe vi får tilbake som mestrende, styrkede hjulpne.

Det er egentlig godt å innfinne seg med at jeg ikke er allmektig.

Vi har en del stoff om det tragiske i dette nummeret, om da livet tar.

Det er ikke lenge siden vår stand ble rystet av det brutale drapet på en umistelig kollega.

Vi blir berørt og vi må takle det.

Vi gir derfor; – nyttige artikler om suicidhåndtering, kriseteam, om barn og depresjoner, og mer om det vanskelige ved å hjelpe. En mektig har vi også fått snakket med. En ydmyk mektig!

Helen Brandstorp